

ELINVOIMALAUTAKUNTA

Elinvoimalautakunnan tehtävänä on vastata toimialansa lainsäädännön mukaisesti, kunnanhallituksen alaisuudessa ja lautakunnan roolin mukaisesti elinvoimaprosessista.

Elinvoimalautakunnan tehtävänä on kuvata elinvoimapalvelut -prosessi. Prosessi tuottaa tai järjestää seuraavat palvelut:

- infrapalveluista eli kunnan rakentamisesta, kiinteistöpalveluista, kunnallistekniikasta, mittaustoimesta, ympäristönhoidosta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaispalveluista.
- elinvoimasta ja kehittämisestä, joihin kuuluvat kehittämishankkeet, kunnan yleinen edunvalvonta ja yrityspalveluiden järjestäminen. Kehittämisessä erityispainopiste on alueen saavutettavuudessa ja matkailun kehittämisessä.

Elinvoimalautakunta päättää talousarvion puitteissa yleisten lautakunnille kuuluvien tehtävien lisäksi niistä asioista, jotka lautakunnan toimialaa koskevassa lainsäädännössä on annettu niiltä osin kuin päätösvaltaa ei ole lainsäädännössä ja hallintosäännössä osoitettu kunnanhallitukselle tai -valtuustolle. Lautakunta päättää päätösvallan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille toimialansa mukaisissa tehtävissä.

Elinvoimalautakunnan alaisuuteen kuuluvat toimialat ovat elinvoima ja kehittäminen sekä infrastruktuuri.

Lautakunnan talous

Elinvoimalautakunnan osalta valtuustoon nähden sitovaa oli elinvoimalautakunnan toimintakate ja investoinnit.

Elinvoimalautakunnan talousarvioon tehtiin tilikauden aikana talousarviomuutoksia. Kehittäminen ja elinvoima -toimialalta siirrettiin määrärahoja infrastruktuurin toimialalle.

Elinvoimalautakunnan toimintakate toteutui lähes suunnitellun mukaisesti. Se ylitti talousarvion noin 9 tuhannella eurolla.

Toimintatuotot toteutuivat noin 107 tuhatta euroa talousarviota pienempinä ja toimintakulut noin 98 tuhatta euroa talousarviota pienempinä. Toimintatuottojen alitus johtui pääosin myyntituottojen ennakoitua vähäisemmästä kertymästä. Toimintakulujen alitus syntyi erityisesti henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavarastojen alittumisesta.

Toimintakatteen ylittymiseen vaikutti keskeisesti tulojen alitus. Kokonaisuutena talouden toteuma oli lähellä muutettua talousarviota.

Elinvoimalautakunnan investoinnit toteutuivat vuonna 2025 pääosin suunnitellusti lukuunottamatta Karesuvannon monitoimitaloa, jonka talousarvio oli 2,8 miljoonaa euroa ja toteutuneet investointikustannukset 172 000 euroa. Vuoden aikana painopiste siirtyi suurten hankkeiden toteuttamisesta niiden käyttöönottoon ja ylläpitoon. Luppokoti ja Hetan kaukolämpölaitos valmistuivat ja siirtyivät normaaliin käyttöön.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. €	* Tot. %	TP2024
TOIMINTATUOTOT	1 666	- 300	1 366	1 259	- 107	92 %	1 405
Myyntituotot	461		461	392	- 69	85 %	449
Maksutuotot	354	- 310	44	39	- 5	89 %	37
Tuet ja avustukset	74		74	58	- 17	78 %	87
Muut toimintatuotot	776	10	786	770	- 16	98 %	832
TOIMINTAKULUT	- 3 399	200	- 3 199	- 3 101	98	97 %	- 3 352
Henkilöstökulut	- 1 242		- 1 242	- 1 210	32	97 %	- 1 193
Palvelujen ostot	- 1 114	- 46	- 1 159	- 1 118	42	96 %	- 1 271
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 743	191	- 553	- 527	25	95 %	- 632
Avustukset	- 20	4	- 16	- 16		99 %	- 16
Muut toimintakulut	- 280	51	- 229	- 231	- 2	101 %	- 241
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 733	- 100	- 1 833	- 1 843	- 9	101 %	- 1 947

* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu

+ tulojen yltys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen yltys

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	14,1	16,8	16,2
Määräaikaiset	8,4	5,3	7,1
Yhteensä	22,5	22,1	23,3

Elinvoima ja kehittäminen

Toimialan tehtävät

- Edistää kuntalaisten ja kunnan taloudellista elinvoimaa
- Kehittää kunnan elinvoimaa ja yrittäjyyttä sekä kilpailukykyä
- Edistää saavutettavuutta edunvalvonnan keinoin
- Edistää matkailua sekä poro- ja luontaiselinkeinoa
- Osallistuu kuntakonsernin sisäiseen kehittämiseen

Osallistuu sidosryhmäyhteistyöhön ja kunnan edunvalvontaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden 2025 alusta matkailun kehittämisen määrärahat siirtyivät hallinnon toimialalta elinvoima ja kehittäminen –toimialalle. Kunnan matkailuneuvonnassa siirryttiin sähköiseen matkailuneuvontaan. Syksyllä laadittiin kunnan matkailun markkinointisuunnitelma.

Elinvoiman ja kehittämisen -toimialalla oli yritys- ja kehittämisasiantuntija, mikä edesauttoi pitkän aikavälin suunnittelua, toteutusta ja sidosryhmäyhteistyötä elinvoiman eri osa-alueilla.

Toimialan määrärahoista maksettiin kunnan rahoitusosuus Lapin elokuvakomission toimintaan, joka siirtyi vuoden 2024 lopussa Tunturi-Lapin Kehitys ry:n hallinnoitavaksi.

Järämän linnoitusalueella oli aikaisemmista vuosista poiketen kaksi määräaikaista kausityöntekijää. Syksyllä 2025 toimialalla käynnistettiin hanketoimintaa, joka mahdollisti yhden määräaikaisen työntekijän palkkauksen. Toimialalla jatkui ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä Mount Resilience -hanke.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

2. Elinvoima - Ympärivuotisen matkailun kehittäminen

Tavoite: Rekisteröityjen yöpymisten määrän kasvaminen

Toimenpiteet Osallistutaan Matka2025 -messuille.

Osallistutaan sidosryhmäyhteistyöhön ympärivuotisen matkailun kehittämiseksi.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rekisteröityjen yöpymisten määrä eri kuukausina	0	170 286	155 000
Arvio	Muutos edellisen vuoden vastaavaan aikaan -5,9%.		Valmis
Vastuu	yritys- ja kehittämisasiantuntija		

2. Elinvoima - Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen

Tavoite: Yritysyhteistyön ylläpito

Toimenpiteet Tilaisuudet, joissa yhdessä yrittäjien kanssa keskustellaan yrittäjien ajankohtaisista asioista.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tilaisuudet yrittäjien kanssa		8	7
Arvio	Omistajanvaihdostilaisuus 4.11.2025.		Valmis
Vastuu	yritys- ja kehittämisasiantuntija		

3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen

Tavoite: Tapahtumien järjestäminen (Marianpäivien perinnemarkkinat, Hetan Musiikkipäivät, Enontekiön pilkkiviikko, Järämän tapahtuma, Väärtipäivät, Joulumyyjäiset)

Toimenpiteet Tapahtumat järjestetään suunnitelman ja budjetin mukaisesti.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä (kpl)	5	6	6
Arvio	Kunta järjesti joulumyyjäiset 22.11.2025.		Valmis
Vastuu	yritys- ja kehittämisasiantuntija		

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Elinvoima ja kehittäminen -toimialan tavoitteet asetettujen mittareiden osalta toteutuivat tai ylittyivät.

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	1,3	2	2
Määräaikaiset	0,9	0,8	1,3
Yhteensä	2,3	2,8	3,3

Toiminnan talous

Elinvoima ja kehittäminen -toimialalla käyttämättä jääneitä määrärahoja siirrettiin lautakunnan sisällä infrastruktuurin toimialalle. Sidosryhmähankkeissa säästyi määrärahoja, koska uusia hankkeita ei lähtenyt käyntiin. Asiantuntijapalveluihin ja muun materiaalin hankintoihin käytettiin budjetoitua vähemmän määrärahoja.

Julkisen liikenteen valtionavustusta saatiin palveluliikenteeseen, mutta erämaalentojen järjestämiseen avustus loppui vuonna 2025 (vuonna 2024 avustusta myönnettiin 35 %).

Toimialalla jatkui kansainvälinen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä MountResilience -hanke, jossa on osa-aikainen (50 %) projektipäällikkö 30.9.2027 saakka. Hanke on 100 % Horisontti Eurooppa-ohjelmasta rahoitettu.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. €	* Tot. %	TP2024
TOIMINTATUOTOT	95		95	93	- 2	98 %	99
Myyntituotot	29		29	41	13	144 %	34
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	67		67	52	- 15	78 %	64
Muut toimintatuotot						0 %	1
TOIMINTAKULUT	- 660	144	- 516	- 457	58	89 %	- 476
Henkilöstökulut	- 175		- 175	- 190	- 14	108 %	- 143
Palvelujen ostot	- 359	70	- 289	- 209	80	72 %	- 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 32	19	- 13	- 24	- 11	186 %	- 35
Avustukset	- 20	4	- 16	- 16		99 %	- 16
Muut toimintakulut	- 73	51	- 22	- 18	4	81 %	- 23
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 565	144	- 421	- 364	56	87 %	- 378

* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu
+ tulojen yltys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen ylitys

Infrastruktuuri

Toimialan tehtävät

Vastaa kunnan rakentamisesta, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, kaukolämmöstä, moottorikelkkareiteistä, rakennusvalvonnasta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- sekä valvontaviranomaistehtävistä.

Lisäksi toimiala vastaa mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen valmistelusta, lähiliikuntapaikoista ml. Hetta Hiihtomaa, laduista ja kunnan ulkoilureiteistä, rakennuksista sekä kiinteistöistä ja metsistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuosi 2025 oli vaihe, jossa suurten rakennushankkeiden tekemisestä siirryttiin niiden käyttöönottoon ja ylläpitoon.

Luppokoti ja Hetan kaukolämpölaitos vastaanotettiin maaliskuussa 2025, ja toiminnan painopiste siirtyi ylläpitoon ja toimintavarmuuden varmistamiseen.

Karesuvannon monitoimitalon hankinta keskeytettiin ja uudet tarjouspyyntöasiakirjat hyväksyttiin loppuvuodesta.

Latujen ylläpito kilpailutettiin vuosille 2025–2027. Hyvinvointialueen vuokrasopimukset vaativat laajaa valmistelua. Lisäksi kunnassa päätettiin käynnistää kiinteistöselvitys.

Kaavoituksessa Saanaojen asemakaava hyväksyttiin (valitus käsittelyssä), Pohjois-Kilpisjärven asemakaavaehdotus oli nähtävillä ja Kilpisjärven osayleiskaava hyväksyttiin ja on osittain lainvoimainen.

Valmius ja varautuminen nousivat entistä vahvemmin toimintaa ohjaaviksi teemoiksi.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

2. Elinvoima

Tavoite: Kunnan kiinteistöjen salkutus				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Salkutuksen valmistuminen		50	50	100
Arvio	Varsinaista kiinteistöjen salkutusta ei edistetty vuoden 2025 aikana merkittäväällä tavalla. Työ siirtyi eteenpäin työmäärän ja muiden tehtävien vuoksi.			Valmis
Vastuu	Tekninen johtaja			
Tavoite: Liikuntapaikat ja ladut				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Hiihtomaa toiminnan ja latujen ylläpidon vakauttaminen		0	80	100
Arvio	Latujen ja reittien ylläpidon ulkoistaminen toteutettiin vuoden 2025 aikana, mikä selkeytti vastuunjakoja ja paransi toiminnan ennakoitavuutta sopimuskaudelle 2025–2027. Lisäksi Hiihtomaan toiminnan käynnistäminen tulevalle kaudelle aloitettiin. Toiminnan vakauttamisessa edettiin.			Valmis
Vastuu	Työpäällikkö			

3. Ihmiset

Tavoite: Karesuvannon monitoimitalon rakennuttaminen			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite

Rakennuksen valmistumisaste	0	0	40
Arvio	Monitoimitalon rakennuttamisen osalta tavoite ei edennyt toteutusvaiheeseen. Hankinta keskeytettiin ja tarjouspyyntöasiakirjat valmisteltiin uudelleen vuoden loppuun mennessä.		Valmis
Vastuu	Työpäällikkö		

1. Hyvinvointi - Laadukkaat peruspalvelut ja terve kuntatalous

Tavoite: Uuden Luppokodin rakennuttaminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rakennuksen valmistuminen 5/2025	70	100	100
Arvio	Kohde vastaanotettu 3/2025		Valmis
Vastuu	Työpäällikkö		

2. Elinvoima - Strateginen maanhankinta kunnalle

Tavoite: Maanhankinta kunnalle taajamien lähialueilta

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Pinta-ala ha	0	0	5
Kiinteistökauppojen lkm.	0	0	2
Arvio	Taajamien lähialueilta ei toteutunut kiinteistökauppoja eikä tavoiteltua pinta-alaa hankittu, tarkoituksenmukaisia kohteita ei ollut tarjolla vuoden aikana.		Valmis
Vastuu	Maankäyttöinsinööri		

4. Asuminen - Palvelujen saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: Uuden MRL:n muutoksien huomioiminen kunnan rakennusjärjestyksessä

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rakennusjärjestyksen päivittäminen	0	20	100
Arvio	Uuden rakentamislain voimaantulo 1.1.2025 sekä sen sisällön tarkentuminen siirsivät rakennusjärjestyksen hyväksymiskäsittelyn seuraavalle vuodelle. Valmistelutyö eteni kuitenkin vuoden aikana, ja rakennusjärjestyksen luonnos saatiin valmiiksi vuonna 2025.		Valmis
Vastuu	Rakennustarkastaja		

4. Asuminen - Asunto- ja tonttitarjonnan parantaminen

Tavoite: Tonttitarjonnan lisääminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asemakaavojen lainvoimaisuuden saavuttaminen	0	0	1
Arvio	Saanaojen asemakaava hyväksyttiin, mutta siitä jätettiin valitus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen, eikä kaava näin ollen saanut lainvoimaa. Pohjois-Kilpisjärven asemakaavaehdotus oli nähtävillä vuoden aikana, mikä edistää tonttitarjonnan lisäämistä jatkossa.		Valmis
Vastuu	Maankäyttöinsinööri		

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Vuonna 2025 saatiin suuret investoinnit päätökseen ja uudet kohteet siirtyivät normaaliin käyttöön. Luppokoti ja kaukolämpölaitos ovat nyt normaalissa käytössä ja palvelevat kunnan toimintaa päivittäisessä toiminnassa ja työ painottuu niiden sujuvaan ylläpitoon ja toimintavarmuuden varmistamiseen. Kaikki tavoitteet eivät edenneet alkuperäisessä aikataulussa. Kiinteistöjen salkutus, maanhankinta ja osa kaavoitukseen liittyvistä tavoitteista etenivät suunniteltua hitaammin. Taustalla olivat lainsäädäntömuutokset sekä kaavaprosesseihin liittyvät valitukset. Valmistelutyötä kuitenkin tehtiin, ja useat kokonaisuudet etenivät pohjatyon osalta. Peruspalveluiden kannalta keskeiset hankkeet saatiin valmiiksi, ja useissa kehittämiskokonaisuuksissa luotiin edellytyksiä etenemiselle vuonna 2026.

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2024	TA2025	TP2025
Vakinaiset	12,7	14,8	14,2
Määräaikaiset	7,5	4,5	5,8
Yhteensä	20,2	19,3	20

Toiminnan talous

Infrastruktuurin käyttötalous toteutui vuonna 2025 pääosin muutetun talousarvion mukaisesti (taulukko).

Toimintatuotot olivat 1,166 milj. euroa (92 % muutetusta talousarviosta), mikä jäi 105 000 euroa talousarviota pienemmiksi. Tuotot vähenivät myös edellisvuodesta, jolloin toimintatuottoja kertyi 1,306 milj. euroa. Alitus johtui pääosin myynti- ja maksutuottojen ennakoitua pienemmästä kertymästä. Muut toimintatuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut olivat 2,644 milj. euroa (99 % muutetusta talousarviosta). Kulut jäivät hieman talousarviota pienemmiksi ja olivat myös edellisvuotta pienemmät (TP2024: 2,876 milj. euroa). Säästöä syntyi erityisesti henkilöstökuluissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa, kun taas palvelujen ostot ylittivät hieman talousarvion.

Toimintakate oli -1,479 milj. euroa (105 % muutetusta talousarviosta), mikä oli 66 000 euroa muutettua talousarviota heikompi. Edellisvuonna toimintakate oli -1,570 milj. euroa, joten toimintakate parani hieman edellisvuoteen verrattuna.

1000 €	TA2025 Alkuper.	TA2025 Muutos	TA2025 Muutettu	TP2025	* Poik. €	* Tot. %	TP2024
TOIMINTATUOTOT	1 571	- 300	1 271	1 166	- 105	92 %	1 306
Myyntituotot	433		433	351	- 82	81 %	414
Maksutuotot	354	- 310	44	39	- 5	89 %	37
Tuet ja avustukset	8		8	6	- 2	75 %	24
Muut toimintatuotot	776	10	786	770	- 16	98 %	831
TOIMINTAKULUT	- 2 739	56	- 2 683	- 2 644	39	99 %	- 2 876
Henkilöstökulut	- 1 067		- 1 067	- 1 021	46	96 %	- 1 050
Palvelujen ostot	- 754	- 116	- 870	- 908	- 38	104 %	- 1 011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 711	172	- 540	- 503	36	93 %	- 597
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut	- 206		- 207	- 212	- 6	103 %	- 218
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 168	- 244	- 1 413	- 1 479	- 66	105 %	- 1 570

* Toteuma 2025 - TA 2025 muutettu
+ tulojen yltys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen ylitys